

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiilor: un șir pe 6 Lei pe odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrieri nefrancaie se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

† Alexandru Constantinescu

A murit **Alexandru Constantinescu**. A trecut la cele veșnice bărbatul cu energia covârșitoare și temperament, cu mintea limpede și cu puterea de aprofundare a problemelor și situațiilor grele. A încetat de-a mai bate inima lui caldă și gata de ajutor acolo, unde se cereau fapte pentru înălțarea așezămintelor de cultură și de creștinăscă bunătațe.

Alexandru Constantinescu, omul iubitor de biserică, a fost una din personalitățile mari și valorile de seamă ale vieții noastre publice din țara întregită.

Pierderea lui este una din cele mai dureroase și neașteptate lovituri pentru toți cei ce au auzit, au cunoscut, au stimat și au iubit pe omul plin de viață și putere sufletească, din vremurile de astăzi ale prefacerii morale și politice.

E de ajuns să amintim marea operă a împământării țărănilor pe gila strămoșească, — operă datorită în bună parte lui Alexandru Constantinescu.

Poroirea armatei române sore capitala Ungariei, în războiul desrobirii, se datorește d'asemenea îndrăzneței interveniri a bărbatului politic care ducea la izbândă visul unității naționale a tuturor românilor.

Preoțimea mitropoliei ardelen, luând cunoștință de moartea marelui patriot și cu simț minte calde pentru biserică, nu va

întârzia de sigur să înalte rugăciuni pentru odihna aceluia, la a cărui groapă jălește un neam întreg, și a cărui memorie va rămănea pururea întipărită în sufletele credincioase și recunoscătoare.

N'a fost în țara noastră nici o acțiune culturală însemnată, la care Alexandru Constantinescu, prin inteligența sa vie, prin talentul său organizatoric și prin o forță de muncă neobosită, să nu-și fi adus partea sa de reală contribuție.

Dispariția lui, de sub steagul luptătorilor merituosi pentru țară și neam, cu greu se va putea înlocui. Dar, pogorârea în mormânt a rămășițelor sale pământești nu însemnează scăderea moralului luptătorilor, pentru că marele suflet al dispărutului va sălășlui și mai departe în mijlocul lor, întru biruința gândurilor bune și folositoare generațiilor viitoare ale întregului popor.

Pe frontispiciul câmpului, creat din inițiativa ministrului agriculturii, Alexandru Constantinescu, în brancovenescul casel dela Sâmbăta de sus, stă pusă inscripția: „...aveți dreptul la odihnă!”

Când pământul închide în sânul său primitor pe vrednicul și bunul Alexandru Constantinescu, z'cem și noi:

Odihește în pace, căci ai dreptul la odihnă!

Despre catedralele din urmă ale dis-tinsului om comunicăm următoarele:

Miercuri, în 17 Noemvrie, a stat în București lângă patul celui greu bolnav, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru **Nicolae**, care l-a împărțit cu sfânta cuminicătură și căruia ilustrul bărbat i-a adus mulțumiri.

În ziua următoare, Alexandru Constantinescu trece la cele veșnice.

La reședința mitropolitană din Sibiu, la catedrală, la seminar și la alte clădiri s'au arborat îndată steaguri de doliu, ear clopotele catedralei și ale celorlalte biserică vestesc tânguioasă jalea celor îndurerăți pentru pierderea reprezentantului care, prin faptă și cuvânt, a desfășurat o lucrare uriașă pentru cultura, pentru libertatea, și pentru credința neamului românesc.

Congresul asociației clerului „Andrei Șaguna”

Intemeiată acum șapte ani, Asociația clerului din Mitropolia Ardealului își urmează drumul său de luptă organizată și entuziasmată pentru fericirea poporului credincios și pentru sporirea prestigiului sf. noastre biserici.

An de an Asociația își ține congresele sale, în care pe lângă darea de seamă despre activitatea desfășurată în anul din urmă se mai pune câte o problemă a cărei soluționare e menită să dea orientări sănătoase pentru viața preoției și credincioșilor noștri.

FOIȘOARA

Dela jubileul profesorului D. Comșa

(Stăruie)

N'a trecut mult și Banfy, satrapul Ungariei de atunci, ne-a înhătat în toilul luptei, urmărind negreșit scopul de a bate păstorii spre a risipi turma. Am rezistat însă, fiindcă perid și josnic lucru ni s'a părut să abandonăm oastea în anul bătăliei pe viață și pe moarte. Cei slabi de inger, 3 la număr, au tulit o la sănătoasă, scăpând astfel, de urgiile temniței în așteptare, trupul propriu, dar nu și cinstea drapelului românesc.

Trei săptămâni a dăinuit procesul aievea monstru, proces, care a stărnit, până și în America, Japonia etc. senzație și reprobație unanimă. În prima zi ne-au însoțit, în lungul străzii principale din Cluj și până să urcăm scara Golgoței, peste 25.000 români, țărani și cărturari, bărbați și femei și falnica divizie a studenților de pretuiindeni. Sala și galeriile încăpătoare și scările și ferestrele și curtea Golgoței gemeau sub povara mulțimii îndesuite. Norocul cu droaia

jandarmilor strajnic înarmați, ca și când tribunalul ar fi amenințat cu strivire. Banca știută era ocupată de 14 acuzați, firește primejdioși, și tot atâția адвоаți pe ales și plădând gratuit.

Nu mai puțin de 19 zile s'au perindat hărțuilele aorea furtunoase între адвоаții români și președintele tribunalului clujan, un baronaș isteric și îngâmfat, sprijinit de faimosul procuror lesszensky, poreclit gâdele românilor. Unul și altul au îndrugat câte vezi și uscate, învnuind neamul românesc pe de-antregul, răzvrătirea noastră și, vezi dragă doamne, insulta adusă patriei milenare etc., etc.

Sub pretext, că mă chiamă, nu Comșa Döme, ci Dimitrie Comșa, eu unul am refuzat, întrebat fiind, ori ce răspuns la început, continuând a ședei în tăcere așa că infuriatul baronaș nu i-a rămas decât a satisface voinței mele nelnduplicate. În schimb m'a cărpit, la urmă, cu 6 luni temniță în plus, «Atăta psugă», mi-am zis eu, care gata eram la toate. În presara acestui incident tragi comic, studenții maghiari și droaia clujenilor neaoși ne bombardase întrunirea, ținută în sala hotelului dinspre stradă, cu

bolovani, cioburi și cărămizi din belșug. Neveștele noastre și un venerabil asesor consistorial incriminat am îndurat, ziua la amezii, bombardare dosnică și deci lașă, cu ouă clocite.

Sentința tribunalului a sunat: Lucaci, capul răutăților, 5 ani temniță, Comșa Döme 3 ani, ceilalți câte 2 1/2; 2 inși s'au trezit cu câte 1 an, iar unul cu 6 luni. Al 15-lea membru învinuit a fost eliberat în cursul procesului, sub cuvânt, că n'a participat la ședințele dedicate memorandumului.

În urmă condamnării a revenit ocazia îmblătat de a călători pe vama cucului sub cuvânt, că și pe noi ne așteaptă dorobanții la frontieră, dar am rezistat bărbătește, fie și cu prețul de a trebui să dăm ortul — popii unguresc.

La temnița din Vaț eu am pornit și ajuns în tovărășia a 2 jandarmi înarmați și cu puști, achitând trăsurile și apoi biletele trenului, pentru mine, soție, 4 copilași și 5 lăzi împachetate, din bani pe jumătate împrumutați, fiindcă cei anume chemați și bogătanii noștri uitase să și facă datoria. Norocul cu cei 23 galbeni trimiși, în ajunul plecării, de liga culturală; altcum mai știi,

Problema centrală a congresului din anul acesta, ținut la Timișoara în zilele de 10 și 11 Noembrie a. c., a fost *Organizarea tineretului adult în «Soc. Sf. Gheorghe»*.

Congresul s'a desfășurat în cadre deosebit de solene. În dimineața zilei de 10 Noembrie, la ora 9 și 30 s'a slujit sf. Liturghie în biserica din cartierul Fabrică, de față fiind I. P. S. Mitropolit Nicolae și o mare mulțime de preoți și credincioși. A oficiat I. P. C. Sa Arhim. Policarp Morușca, starețul sf. Mănăstiri H. Bodrog, asistat de mai mulți preoți din toate părțile mitropoliei Ardealului.

La pricessă a predicat frumos, mișcător, părintele M. Șora din Timișoara. După slujba Invocării Duhului Sfânt, congresiștii au trecut în sala festivă a cercului militar-civil, unde s'au ținut toate ședințele congresului.

La ora 11³⁰ președintele asociației, pâr. asor Dr. Gh. Ciuhandu, deschide congresul printr-o entuziasă cuvântare, în care arată importanța problemei de care avea să se ocupe congresul. Apoi salută pe înalții oaspeți prezenți, între cari amintim pe I. P. S. Mitropolit Nicolae, I. P. C. Arhim. Policarp, starețul sf. Mân. H. Bodrog, ca reprezentant al P. S. Grigorie al Aradului, dl. prefect A. Bogdan, dl. general Darvari, reprezentantul armatei, pâr. Dumitrescu și Georgescu, reprezentanții soc. clerului «Ajutorul» din București, pâr. E. Grădinar, reprezentantul primăriei, dl. A. Cosma, fost ministru ș. a.

După deschiderea congresului ia cuvântul I. P. S. Mitropolit Nicolae spunând: *Prea stimați și prea iubiți domni și frați!*

N'am voit și n'am putut să lipesc nici dela acest congres al Asociației clerului «Andrei Șaguna». Eu am fost aproape de leagănul acestei asociații, i-am urmărit cu atenție activitatea, și mă bucur de roadele acestei activități; vreau să rămân în toată vremea lângă preoțimea sf. noastre biserici ajutându-i și promovându-i strădanile ei.

Dar am venit atras și de însemnata problemă a educației tinerimii noastre, care formează miezul acestui congres. Importanța acestei probleme este atât de covârșitoare, încât ea trebuie să capteze atențiunea tuturor factorilor vieții noastre obștești. Cu atât mai mult se impune ea preoților și bisericilor noastre. Viitorul bisericii și al neamului este în funcție de măsura în care sufletul

tineretului nostru va fi câștigat pentru Hristos. Numai crescând tineretul nostru în duhul evangheliei lui Hristos, vom zidi pe piatră sufletul neamului nostru. Noi nu vrem să zidim pe nisip, căci ceea ce se zidește pe nisip, se spală de ploii și se surpă de vânturi...

Zidirea neamului nostru trebuie să înceapă dela creșterea a celorce mâine vor avea să ia asupra lor sardinile și nădejile noastre: dela creșterea tinerimii noastre.

Asociația nu-și poate alege o problemă mai actuală și mai importantă pentru congresul său din anul acesta.

Prin idealismul ei Evanghelia stă mai aproape de sufletul neprăhănit al tineretului. De aceea a și spus Mântuitorul dumnezeieștile cuvinte: «de nu veți fi ca pruncii, nu veți intra în împărăția lui Dumnezeu».

Adevărat că educația nu este de loc ușor de realizat. Dar preotul nu trebuie să-și peară nădejdea și încrederea în ajutorul Celui ce s'a jertfit pentru noi toți. Legătura cu Hristos trebuie să fie izvorul nescut al entuzasmului și răvinei pastorale. Conștiința misiunii superioare nici odată nu trebuie să slăbească: Noi nu suntem trimiși pământului și-ai lumii acesteia, ci ai Împăratului care a biruit lumea! Cu ajutorul Lui și adumbriți de harul care se coboară de sus, sântem chemați să ducem la izbândă stegul Crucii.

Cel ce-și are sufletul îndreptat către Hristos va avea totdeauna înțelegerea de lipsă pentru nevoile și necazurile omenești și va lupta cu toate puterile pentru lecuirea lor.

Iubiților mei, Eu am mai spus-o: Dați-vă credinței Voastre probleme mari de rezolvit: probleme de conștiință, probleme de ale mântuirii sufletelor. Noi trebuie să fim veșnic conștienți că reprezentăm cele mai superioare interese ale neamului și să căutăm a fi la înălțimea postulatelor acestora.

Drept să spun, eu nu mă simt de loc străin de achizițiile civilizației și ale științei moderne. Mă simt în rând cu cel mai avansat reprezentant al științei. Dar numai cu sufletul în necurmată legătură cu cele sfinte mă folosesc de știință, căci numai credința poate da roșnicia adevărată, neperitoare, științei. Noi sântem slujitori ai altarului lui Hristos și luminători ai poporului. Numai prin îngemănarea acestor două lucrări vom zidi cu adevărat la împărăția lui Dumnezeu.

poate rămâneam acasă sub pretext, că nu mă cheamă Comșa Döme.

La întrebarea, cum am dus-o în temniță, răspund în rezumat astfel: La început bine, apoi suportabil, și mai târziu prost. Bine, fiindcă de pretutindeni sosiau pachete, corfe și lăzi, cu șuncii și costițe ademenitoare, cu vinuri și rachii pe ales, cu poame mândre, cozonaci uriși etc. Vorba cea, de-a dragul să stai în temniță. Singurul cursur era, că sticlele pline trebuiau aduse pe furis, dar, în ciuda severului control, furisatul a mers strună. Cu începerea din a 3-a lună încă, atât încurajările în scris, cât și pachetele s'au împușcat treptat și ceva mai târziu, pachete și corfe ca'n palmă. Eram dați uitării, noi «martirii» odinioară glorificați.

Că liga culturală și guvernul bucureștean ne-ar fi înfundat cu bani din belșug, este și ea o legendă, pusă în circulație de răuvoitori sau creduli. Adevărul e, că liga a dăruit fie căruia întmănat în cele dintâi 2 luni, câte 150, iar la 2 înși câte 20 fl. Incolo nimic, absolut nimic, sumele expediate mai târziu apucând pe mâna unor indivizi hrăpăreți. Un anonim a suportat

cheltuiala procesului și gazetăriei în suma de, așa știu, 20,000 fl. Inadins destăinuiesc aceste cifre hotărât modeste, dar adevărate, fie și numai în scopul de a pune capăt la a 3-a legendă, care pe alocuri și azi se menține. Mitropolitul sibiian a mers cu marinimia până a reduce la jumătate leașa sărăcăcioasă a celor 2 profesori întemnițați. Drept capac, directorul temniței, împins de guvernul unguresc, ni-a impus achitarea globală a chiriei exorbitante de câte 15 fl. lunar, pentru cocioabele minusculă, scunde, foarte umedoase, de cari ne învrednicise cu luni mainainte. Impunere mai barbară și josnică n'a existat în largul Europei. Servii eram, în cocioabe, de tăciunari și bandiți fioroși găzduiți alături în număr de 1100.

Cu adevărat ucigătoare era, în temnița Văului, lipsa de ocupație și deci plictiseala, neavând decât cărți de cetit și ziare cenzurate.

Excepție făcuserăm, începând cu a 4-a lună, eu care am profitat de tihna imblăită ca dărnice ungurescă, alcătuită cam a 1/2 parte din «Călușă agricolă». În ajutor mi-au stat, când și când, 1 botanist excelent și 2 proprietari mari,

Noi prăznuim, iubiții mei, și împlinirea a unsprezece veacuri dela trecerea la veșnicie a sfântului Teodor Studitul. E un moment peste care nu trebuie să trecem ușor. Pentru că viața acestui sfânt este cel mai strălucit simbol al triumfului sufletului asupra materiei, ... al libertății bisericii față de lume!

Eu nu-mi vād biserica amenințată nici de stat, nici de relele sociale sau de altă natură. Pentru că libertatea bisericii trebuie să fie garantată de sufletul slujitorilor ei. Eroizmul lor va înfrânge toate greutățile împrejurărilor, pentru că ei luptă în numele Celui ce a zis: «Îndrăzniți, Eu am biruit lumea!»

Conștiința de marea răspundere pe care-o are, preoțimea va trebui să slujească veșnic cu cel mai mare devotament — lui Dumnezeu și neamului.

Cu aceste gânduri am venit la acest congres. Împărtășindu-vă arhierestile mele binecuvântări rog pe bunul Dumnezeu să vă stea într'ajutor ca să puteți deslega jertfit problemele ce vă stau înaintă.

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit a făcut o adâncă impresie asupra celor de față, cari au ovacionat de repețiteori și îndelung pe înalțul ierarh și înțelept îndemnător al preoțiilor noastre.

Vorbește apoi dl. prefect județean A. Bogdan, salutând congresul în cuvinte entuziaste. Dsa face declarația că nu se va odihni, până când în ultimul cătun al județului nu se va ridica locaș sfânt de închinare ortodoxă. La aceasta I. P. S. Mitropolit Nicolae declară, în aplauzele entuziaste ale întregii săli că nici el nu se va odihni, până când aceste altare nu se vor încălzi la lumina și căldura unei episcopii de Timișoara.

Au mai vorbit Pâr. E. Grădinar, în numele primăriei, General Darvari, în numele armatei, I. P. C. Sa Arhimandritul Policarp Morușca, în numele P. S. Episcop Grigorie al Aradului, Pâr. Dumitrescu — București, în numele societății clerului «Ajutorul», I. Petrovici, inspector școlar regional, A. Cosma, fost ministru, — având cu toții cuvinte înțelepte și pline de avânt despre chemarea preoțiilor, despre educația tineretului și rolul superior al instituției sacre, care ne a crescut până acuma și e chemată să ne povățuiască și în viitor.

Prezidentul Asociației Dr. Ciuhandu le mulțumește tuturor pentru cinstea prezenței și a concursului.

Din congres se trimit apoi telegrame omagiale M. S. Regelui și diui V. Goldiș, ministrul cultelor.

Ședința II.

După amezii la ora 5 și 6 a urmat desfășurarea următorului program, executat frumos, demn — și în săli arhipline:

tus-trei colegi în suferință.

Alimentația noastră era dată în mâna unei unguroaice hrăpărețe, ibovnica directorului, care deci volnică era a ne trage chiulul în dragă voie. Unul din cei 2 sergenți, încredințați exclusiv cu paza noastră, nu putea suferi sticlele goale, așa că în curând deveniram prieteni, bacșișele acumulate întrecând simbria acestui bețivan nesațios. Cu atât mai inaccesibil era sergentul-șef, un săcul haln și veșnic busumflat, de care ne feriam ca de foc. Două exemple ajung. Odată m'a acuzat la directorul, hăln și el, trufaș și dușmănos românilor, că fetița mea Siela de abia 2 ani ar fi cutezat să-l în bătaie de joc furisându-i 3 pietri cât nucile în buzunar. Urmarea acestui întreit atentat a fost, că s'a interzis, ei și soției mele, pe timp de 3 zile, vizita obișnuită între orele 1 și 2. Altă dată am fost strașnic învinuit, că voină a vedea revărsarea Dunării învințată cu temnița, revărsare îngrozitoare, mi-am permis luxul de a mă avânta în sus pe scara așezată pe coperșul în reparație al temniței. Cum vedeți, aveam și noi distracțiile noastre, practicate în copilărie. «Cine țî-a

La ora 5 d. m. în sala mare a Casinoului militar:

1. Corul cercului religios «Sf. Ecaterina» dela liceul de fete «Carmen Syva»: Psalm 104 de Vorobchievici.

2. Corul școlii normale: «În Casa Tatălui Meu» de Bortnianschi.

3. Corul ucenicilor «Ceriurile spun, și Heruvicul».

4. Conferința p. protopop Dr. Șt. Clorolan, despre «Rolul Societății «Sf. Gheorghe» pentru tineret».

5. Corul școlii normale: «Trăiască România-Mare», de Ivela.

La ora 5 d. m. conferința de acelaș sens a p. Florin Codrean, la Căminul comunal Nr. 1 pentru ucenici (în Cetate) unde se constituie Societatea «Sf. Gheorghe».

Tot la ora 5 d. a. conferința de acelaș fel a p. David Voniga, la căminul comunal Nr. 2 pentru ucenici din Timișoara Fabrică.

La ora 5 d. m. conferința părintelui Gheorghe Maior, prof. la școala normală «A. Șaguna».

La ora 6 d. m. conferința p. Arhim. Policarp Morușca, starețul sf. Mănăstiri H. Bodrog, despre îndrumarea tinerimii noastre.

Seara la ora 9 a fost serviciu de priveghiere (denie) la biserică din cartierul Fabrică, întru amintirea sf. Teodor Studitul. Cuvântul comemorativ l-a rostit părintele Cr. Ciuhandu, președintele Asociației.

A doua zi.

La ora 7½ sf. Liturgie în sobor, după care la 10 s'a deschis a treia ședință a congresului sub președinția l. P. C. Arhim. Policarp Morușca (prezid. asociației fiind nevoit să lipsească dela această ședință). Înainte de a se intra în ordinea de zi, i se dă cuvântul dlui General Jiteanu, un ostaș devotat al țării și a lui Hristos. Dsa remarcă imoralitatea vechiului nostru, în care generația țării e roaba tuturor ispitelor, și cheamă preoțimea, ca împreună cu mireni devotați să ducă eroic lupta pentru salvarea tineretului — nădejdea neamului nostru. Sincera și înțeleaptă chemare a generalului apostol a fost primită cu binemeritele ovăși ale congresiștilor.

La ordinea zilei: problema organizării tineretului. Raportor p. prof. C. Turicu. La discuții iau parte p. Georgescu București, general Jiteanu, p. Dr. N. Stînghe, p. Crismariu, p. Caragea, p. prof. Bulacu, p. Rusan, A. Popovici, dir. șc. norm. Timișoara. Congresul primește cu mulțumire referatul și propunerile p. Turicu.

În continuare dl prof. N. Colan, secretarul general al Asociației, rezumă raportul general al Comitetului central, pe care congresul îl ia cu aprobare la cunoștință — inclusiv propunerile, dintre care amintim următoarele:

1. Congresul proclamă de membri onorari pe P. S. Arhieru A. Magier de Oradea mare și pe l. P. C. Arhim. Policarp Morușca, pentru meritele ce și le-au câștigat ca slujitori devotați ai Asociației și ai bisericii.

2. Asociația va publica concurs de premiu pentru cea mai bună lucrare cuprinzând toate

agendele împreunate cu serviciul de paroh și portopop.

3. Comitetul central va publica la fiecare sfârșit de an o listă a celor mai bune cărți apărute în anul respectiv — din domeniul teologiei și al literaturii religioase-culturale.

4. Congresul protestează împotriva încheierii Concordatului între statul român și Vatican.

5. Congresul cere guvernului să dea atenția cuvenită studiului religiunii în școlile secundare și să nu reducă orele la mai puțin de 2 de fiecare clasă.

Părintele Golumba, ca raportor, citește, iar congresul la cu aprobare la cunoștință, raportul casei pe anul trecut.

Programul fiind epuizat, președintele p. Arhim. Policarp mulțumește tuturor acelor, cari într-un fel sau în altul au lucrat la reușita acestui congres menit să promoveze opera de educație sănătoasă a tineretului nostru.

Mesajul Regal care a deschis prima sesiune ordinară a Corpurilor legiuitoare, constituite după noua consultare a țării, amintește mai întâi că sântem la pragul împlinirii unei jumătăți de veac dela proclamarea independenței, și constată păstrarea neschimbată a liniei de conduită în politica externă a României. S'a semnat pactul cu Franța, marea noastră prietenă din toate vremurile; în recentă vizită a Duceiui Spoleto și a marelui lui Badoglio s'au manifestat sentimente frățiești față cu patrimoniul clasic al latinității.

Privitor la politica internă, mesajul anunță: reforma învățământului secundar și superior, care va avea să realizeze răspândirea culturii la sate; legea cultelor; modificarea legii chirilor; legea presei; măsuri pentru propagarea industriei; organizarea căilor ferate; creșterea producției agricole; retribuirea funcționarilor publici și îmbunătățirea situației lor; și deosebită îngrijire pentru trebuințele armatei.

Citirea mesajului regal a fost însoțită de aplauzele vii ale reprezentanților națiunii.

INFORMAȚIUNI

Vizita Familiei Regale române în Italia a fost fixată pentru primele zile ale lunii Martie 1927.

Sfințire de biserică. Duminecă, în 14 l. c., a fost sfințită biserica nouă, clădită cu suma de șase milioane de lei, în comuna Vinga, de lângă Arad. Sfințirea s'a săvârșit în cadre dintre cele mai sărbătorești. Au slujit în frunte cu P. S. Sa episcopul Grigorie, toți consilierii eparhiali, mai mulți protopopi, profesori de teologie și alți preoți.

Scriitor premiat. Zilele acestea a fost acordat premiul Nobel pentru literatură bătrânului scriitor satiric Bernard Shaw. Opera sa literară nu merită, după părerea adversarilor săi, distincția unui premiu Nobel. Ziaristilor veniți să-l felicite, Shaw răspunde: «N'am scris nimic anul acesta, se vede că d'aceia mi au dat premiul».

Doamnelor și domnilor! Recunoștința națională cuvine-se înțeleptului Rege Carol, care dânsul a intervenit la împăratul, cum însuș mi-a spus, spre a fi sgrațiați. Pe ușile larg deschise ne am repezit pe întrecute, salutând zorile libertății și îmbrățișând, adânc emoționați, soții și copilași, care n'apucară a știri de deșaga sgrațierii.

După abia 2 zile petrecute, când împreună cu toții, când în sânul familiei, tovarășii și familiile lor au plecat grăbiți unii după alții, călătorind spre casă. În lipsa totală de bani, silit am fost eu unul de a trimite rând pe rând 5 depeși, una la cutare ministru și 4 tot la atăția prietini bogățani, arătând neputința de a călători acasă, eu și biata mea familie. N'am primit nici un răspuns. O a 6 depeșă înțelegătoare a rămas și ea fără răspuns, deși plătit. Norocul cu 2 tovarășii rămași în urmă, cari mi-au împrumutat, vorba ceea, de silă bucuros, câte 100 fl., reclamați și ei, 5 zile după sosirea mea acasă în loc de cel puțin 1 an. Altcum trebuia să stau pierd-nit în Vaș, cu punga goală, cu familia flămândă și chiria neachitată. Dumnezeu știe, până când. Groaza și indignarea mă apucă chiar și revo-

l. Ioan Cheri. Corpul profesoral dela liceul «Vasile Lucaci» din Carei-anunță moartea directorului acestui liceu, a vrednicului om de școală, Ioan Cheri, răposat în 6 Noemvrie și înmormântat în 8 Noemvrie în Cluj. Școala pierde un valoros profesor și harnic director, care a fost adevărat părinte și educator al tinerimii dela liceele unde a muncit câteva decenii. Odihnească în pace!

Nu se dansează Duminecă... Primăria orașului Amsterdam a oprit dansul pentru zilele de Duminecă. E curios că împotriva acestei măsuri au început să protesteze și acei intelectuali olandezi, cari obișnuiesc să nu danseze niciodată.

Asigurarea vitelor. Ministerul de agricultură a instituit o comisiune, prezidată de dl ministru Garofili, care se va ocupa cu întocmirea unui anteproiect de lege pentru asigurarea vitelor din agricultură. Noua lege va aduce mare folos în deosebi sâtenilor.

ȘTIRI LOCALE

Teatru. Artiștii dela teatrul «Regina Maria» din București, în frunte cu dna Lucia Sturza-Bulandra, Tony Bulandra și Maximilian, vor da în teatrul sibian, Duminecă și Luni (21 și 22 Nov.) două reprezentații, și adică în ziua întâi: *Negustorii de glorie*, o satiră a moravurilor de după război; în ziua a doua: *Cântecul dragoștelor*, o impresionantă piesă. Bilete se vând la Librăria Foala Poporului. Începutul reprezentației la ora 9 seara.

Turneul Soreanu. Artistul, cunoscut sibienilor, Soreanu, cu o trupă aleasă, va juca Sâmbătă, în 20 l. c., în teatrul orașului, piesa *Secretul lui Polichinelle*, comedie în 3 acte de P. Wolff, reprezentată cu mare succes în stagiunea actuală a Teatrului național din capitală. Bilete: la Librăria Foala Poporului. Începutul reprezentației la ora 9 seara.

Seria ședințelor literare la Reuniunea culturală-națională a meseriașilor români din Sibiu) se va inaugura joi în 25 Noemvrie a. c. la ora 8 seara în localitățile Reuniunii d'n strada Brukenhal Nr. 17. Programul constă din conferință, recitări și cântări. Rugăm pe membrii și pe pretenții Reuniunii să binevoiască a participa.

Comitetul.

Licitație. Astăzi, Vineri, la ora 3 d. s. se vor vinde prin licitație la Administrația financiară Sibiu, ușa 23, diferite obiecte sechestrate pentru neplata de impozite. Obiecte sechestrate sânt: gerdorbe de lemn, mese, oglinzi, scaune, paturi, saltele, lăve și alte lucruri. Doritorii de a concura la licitație se pot prezenta la locul arătat.

Anunț. Se aduce la cunoștință din partea Inspectoratului Muncii din Sibiu celor interesați, că congresul meseriașilor este amănat pe ziua de 28 Noemvrie 1926.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

cându-mi în memorie strămoșii teribili, în care mă găsim.

Doamnelor și domnilor! Din răspândirea memorandumului și petrecerea, timp de 14 luni în temniță, eu unul m'am ales cu detorii în suma de peste 1600 fl., cu vinderea fără voie a casei trudnic agonisite, cu zdruncinarea sănătății și mai târziu pierderea unor copii adorați în floarea vârstei și pe de-asupra cu grave decepțiuni, aproape nicăiri măturisite. Dat mi-a fost totuși de a continua cu zor indeletnicirea literară, strângerea minunățiilor artistice și propaganda agricolă, grație sănătății mele indestructibile, datorită bunului Dumnezeu, căruia cu smerenie mă închin.

De încheiere voie să am de a relnoi și aici cordiala, duioasa și adâncă mea recunoștință pentru sărbătorirea mea atât de caldă, sinceră și înălțătoare, de care m'ați învrednicit în această zi de neperitoare aducere aminte. Aduc în sfârșit prinsoasă recunoștinței pentru contribuțiile generoase la fondul destinat a purta pe vecie numele meu. Să trăiți la mulți ani fericiți!

permis a te burica așa sus? Nu cumva te-a apucat pofta evadării peste coperiș? Iată groaza cătrănitului director, căruia i-am răspuns prompt și liniștit zicând: «Dacă nu-ți plac mușterii, cari plătim chirie grasă pentru aceste cocioabe mizerabile, poftim, n'ai decât să ne dai afară». De altcum, între noi rămăie vorba: înainte și după condamnare, frontiera înspre România ni-a stat deschisă cu săptămânile. — «Acest răspuns e așa de temerar, încât am să-l comunic ministrului meu încă astăzi spre a-ți aplica o pedeapsă exemplară». — «Cu Dumnezeu», i-am răspuns. «Dacă temnița, în care pe nedrept am fost aruncat, nu e pedeapsă suficientă, ministrul D-tale n'are decât să mă condamne la moarte. Eu și tovarășii mei gata sântem de a ne jertfi și viața pentru desrobirea neamului, din care facem parte. Și acum, du-te grabnic la ministrul D-tale, având pentru-țe mă acuza». După cum vedeți, ministrul nedreptății ungurești n'a apucat să mă gătuie și cu atât mai puțin directorul care, nu mult după sgrațierea noastră, s'a sinucis din pricina ibovniciei. Dumnezeu să-l ierte, cu ibovnică cu tot.

Nr. 335.926

(118) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Costești, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile de la prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele sânt toate venitele satorite în coala B cu folosirea ecleiiei 1 jugăr 1048 fânat și pădurea cât se dă prin reforma agrară; dela 150 case câte o ferdela cucuruz sfărâmat și stola uzată. Casa parohială nu este.

Ceice doresc a ocupa acest post au a-și înainta cererea cu documentele de calificare subsemnatului oficiu și în termenul indicat au să se prezinte la fața locului în persoană ca să facă cunoștință cu credincioșii.

Orăștie, 20 Octomvrie 1926.

V. Domșa
protopop.

Nr. 301/1926.

(115) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Ighiuș-nou, cu filia Motișdorf, protopresbiteratul Mediașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:
1. Cele fasonate în coale B pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.
2. Sesiune parohială 32 jugăre, cu care va fi împroprietărită biserica.

3. Locuință în natură în casa parohială.
4. Câte una zi de clacă dela fiecare familie.
5. Una soarte de lemne din pădurea comună.
Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, având a se prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul, a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 21 Octomvrie 1926.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea
protopop.

Nr. 389/1926 prot.

(114) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Hamba, protopresbiteratul Sibului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post:
Întregire dela stat.
Stola satorită de consiliul parohial.
Consiliul parohial noului preot oferă ca dar odată pentru todeauna până la noua recolta 1 (una) ferdela bucate de familie și 1 (una) mierță dela văduve.

Lemnele necesare și locuința în natură.
Refectanții îndreptățiți la acest post sânt poștiți să și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 17 Octomvrie 1926.

Of. prot. în înțelegere cu consiliul parohial din Hamba.

Emilian Cioran
protopop.

(117) 1-1

Publicațiune

Comitetul parohial al bisericii ortodoxe române din Râșnov, a decis pictarea bisericii nouă, care are trei cupole afară de altarul spațios. — Domnii pictori, cari doresc să ia în întreprindere executarea acestei lucrări, sânt invitați să și înainteze ofertele, la oficiul parohial ortodox român din Râșnov, până în ziua de 31 Decemvrie a.c. împreună cu actul că au autorizație dela forurile competente de a picta biserici.
Pentru orice informațiuni a se adresa la oficiul parohial.

Spese de drum sau altele nu se restituie.
Râșnov, 12 Noemvrie 1926.

Comitetul parohial.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

La Librăria Arhiepiscopalească din Sibiu se află de vânzare:

Din viețile Sfinților

de Episcopul Nicodem

Prețul: Lei 4— plus porto postal Lei 2—.

Crâșma trează

(un program de luptă contra beției)

de Episcopul Nicodem

Prețul: Lei 4— plus porto postal Lei 2—.

Din «Biblioteca Bunului Păstor» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «La cine ne vom duce?» de Dr. Gr. Cristescu profesor.

Nr. 14. «La luptă dreaptă» de Nicolae Colan, profesor.

La Librăria Arhiepiscopalească, Sibiu, se află de vânzare cartea:

Cei ce nu trebuie uitați:**SIMEON BALINT,**

Din istoria vieții sale, Fapte și lupte din Munții așușeni ai Ardealului, de E. KODOȘ.
— Cuprinde pe 96 pagini: Clipe din viața ercuului dela 1848 și a locuitorilor din munți. Răsboirea cu ungurii, în numeroase localități. Hatvan. Kemény. Cum a fost omorât Dragoș în Abrud. Interesantă corespondență. Cât au pierdut românii ardeleni în revoluție. Câteva cântece de pe acele vremuri.
Prețul: 40 Lei. Cu poșta 8 Lei mai mult.

Au sosit la Librăria Arhiepiscopalească

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorului, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de citare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Seria A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semănătorului», Biblioteca creștinului ortodox.

A apărut

în «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri **Gr. Petrov**, tradusă de **P. S. S. Episcopul Nicodem**. E o lectură ca și care altă mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieși în zilele acestea din Tipografia arhiepiscopalească din Sibiu și se poate comanda de la Librăria arhiepiscopalească cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopalească

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia câmpului, pomării și vierit, legumării și florării, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90
Tomul II Pomării și vierit . . . „ 50
Tomul III Legumării și florării . . . „ 60

Se expediază numai contra Ramburs

A apărut și se vinde în Librăria Arhiepiscopalească, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhiepiscopalească)

pe anul 1927

Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul: Izvorul înțelepciunii, Însemnări din 1926. Poveste arabă. Întru slăvirea țării, de M. S. Regina. Iertare (versuri). † V. Stroescu. Zici una, faci alta. Icoane din țara sfântă. Fel de fel: 1. Din gândirile Reginei. — 2. Cu apă din Iordan. — 3. Mărturisire. — 4. Păstorul înțelept. — 5. Slujbele religioase. — 6. Puterea vinului. — 7. Relele banului. — 8. Doi păstori. — 9. Cântarea copiilor. — 10. Sfaturi bune. — Biserica, măicuța (versuri). Muntele Aihos. Moaștele sf. Dumitru. — Colindă ortăsească. Corabia lui Noe. Nouă religie în India. Se închină la idoli. După sfatul diavolului. Puterea jertfei. Cântec de stea. Eparhiile bis. ortodoxe. Glume. — Anunțuri diferite.

Chipuri: Mihai Principe moștenitor. Principele Nicolae. Mitropolitul Nicolae al Ardealului. Mitropolitul Vasile dela Ierusalim. În apele Bosforului. Biserica Sf. Sofia. Golgota. Sf. Mormânt. Peatra Ungerii. Izvorul Sf. Fecioare. Muntele Moria. Moștele lui Omar. Vila Mitropolită. Iconostasul catedralei, Sibiu. Strada mitropoliei. Nunta din Cana Galileii. —

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor, întocmite după luni, ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu **Șematismul** bisericii ortodoxe române din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cathești și învățători, — și altă ediție **fără Șematism**.

Prețul: Ediția cu Șematism 50 Lei, — fără Șematism 20 Lei.

Plus porto postal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat postal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopalești.